YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (viides jaosto)
17 päivänä lokakuuta 1996 *

Asiassa C-312/95,

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehenään oikeudellinen neuvonantaja Frank Benyon, prosessiosoite Luxemburgissa c/o oikeudellisen yksikön virkamies Carlos Gómez de la Cruz, Centre Wagner, Kirchberg,

kantajana,

vastaan

Luxemburgin suurherttuakunta, asiamiehenään ulkoasiainministeriön kansainvälisten talous- ja yhteistyöasioiden johtaja Nicolas Schmit,

vastaajana,

jossa kantaja vaatii yhteisöjen tuomioistuinta toteamaan, että koska Luxemburgin suurherttuakunta ei ole toteuttanut asetetuissa määräajoissa geneettisesti muunnettujen mikro-organismien käytöstä suljetuissa oloissa 23 päivänä huhtikuuta 1990 annetun neuvoston direktiivin 90/219/ETY (EYVL L 117, s. 1) ja geneettisesti muunnettujen organismien tarkoituksellisesta levittämisestä ympäristöön 23 päivänä huhtikuuta 1990 annetun neuvoston direktiivin 90/220/ETY (EYVL L 117, s. 15) noudattamisen edellyttämiä toimenpiteitä, se ei ole noudattanut sille ensiksi mainitun direktiivin 22 artiklan ja toiseksi mainitun direktiivin 23 artiklan samoin kuin EY:n perustamissopimuksen 5 ja 189 artiklan mukaan kuuluvia velvoitteita,

* Oikeudenkäyntikieli: ranska.

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (viides jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja J. C. Moitinho de Almeida sekä tuomarit L. Sevón (esittelevä tuomari), C. Gulmann, D. A. O. Edward ja M. Wathelet,

julkisasiamies: A. La Pergola,
kirjaaja: R. Grass,

ottaen huomioon esittelevän tuomarin kertomuksen,

kuultuaan julkisasiamiehen 4.7.1996 pidetyssä suullisessa käsittelyssä esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Euroopan yhteisöjen komissio on nostanut EY:n perustamissopimuksen 169 artiklan nojalla kanteen, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen 3.10.1995 ja jossa vaaditaan yhteisöjen tuomioistuinta toteamaan, että koska Luxemburgin suurherttuakunta ei ole toteuttanut asetetuissa määräajoissa geneettisesti muunnettujen mikro-organismien käytöstä suljetuissa oloissa 23 päivänä huhtikuuta 1990 annetun neuvoston direktiivin 90/219/ETY (EYVL L 117, s. 1) ja geneettisesti muunnettujen organismien tarkoituksellisesta levittämisestä ympäristöön 23 päivänä huhtikuuta 1990 annetun neuvoston direktiivin 90/220/ETY (EYVL L 117, s. 5) noudattamisen edellyttämiä toimenpiteitä, se ei ole noudattanut sille ensiksi mainitun direktiivin 22 artiklan ja toiseksi mainitun direktiivin 23 artiklan samoin kuin EY:n perustamissopimuksen 5 ja 189 artiklan mukaan kuuluvia velvoitteita.

2 Direktiivin 90/219/ETY 22 artiklassa ja direktiivin 90/220/ETY 23 artiklassa jäsenvaltiot velvoitetaan saattamaan voimaan direktiivien noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset ensimmäisen direktiivin osalta 23.10.1991 mennessä ja toisen direktiivin osalta ennen 23.10.1991. Näissä kahdessa artiklassa jäsenvaltiot velvoitetaan lisäksi ilmoittamaan välittömästi komissiolle antamistaan säännöksistä ja määräyksistä.

3 Koska komissio ei ollut saanut Luxemburgin suurherttuakunnalta ilmoitusta toimenpiteistä direktiivien saattamiseksi osaksi kansallista oikeusjärjestystä ja koska komissiolla ei ollut käytettävissään mitään muitakaan seikkoja, joiden perusteella se olisi voinut katsoa, että kyseinen jäsenvaltio on täyttänyt sille kuuluvan velvoitteen saattaa asetetuissa määräajoissa voimaan tarvittavat säännökset ja määräykset, komissio kehotti 20.5.1992 päivätyllä virallisella huomautuksella ETY:n perustamissopimuksen 169 artiklan ensimmäisen kohdan mukaisesti Luxemburgin hallitusta esittämään näkemyksensä asiasta kahden kuukauden määräajassa.

4 Kun tähän komission viralliseen huomatukseen ei annettu virallista vastausta, komissio osoitti Luxemburgin suurherttuakunnalle 13.4.1993 perustellun lausunnon, jossa se kehotti perustamissopimuksen 169 artiklan ensimmäisen kohdan mukaisesti Luxemburgin suurherttuakuntaa ryhtymään velvoitteiden täyttämiseksi tarvittaviin toimiin kahden kuukauden määräajassa.

5 Luxemburgin viranomaiset vastasivat 25.7.1995 päivätyllä kirjeellä, että Conseil d'État'n valiokunta, jonka tehtävänä oli tutkia kahta lakiehdotusta direktiivien 90/219/ETY ja 90/220/ETY saattamiseksi osaksi kansallista oikeusjärjestystä, oli juuri saamassa työnsä päätökseen ja että se aikoi antaa asiasta lausunnon syyskuun 1995 kuluessa. Näin ollen lakiehdotukset ja Conseil d'État'n lausunto voitaisiin siirtää kansanedustuslaitokselle käsittelyä ja hyväksymistä varten syksyllä 1995.

6 Komissio nosti tämän perusteella nyt käsiteltävänä olevan kanteen. Se perustaa kanteensa EY:n perustamissopimuksen 5 artiklaan ja 189 artiklan kolmanteen kohtaan, direktiivin 90/219/ETY 22 artiklaan ja direktiivin 90/220/ETY 23 artiklaan ja katsoo, että Luxemburgin viranomaisten 25.7.1995 päiväämän kirjeen sisältö on osoitus siitä, että Luxemburgin suurherttuakunta ei ole noudattanut sille direktiivien ja erityisesti niiden 22 ja 23 artiklan mukaan kuuluvia velvoitteita.

7 Luxemburgin suurherttuakunta ei kiistä sitä, että se ei ole saattanut asetetuissa määräajoissa direktiivejä osaksi kansallista oikeusjärjestystä. Se vaatii kuitenkin, että kanne on hylättävä, ja vetoaa siihen, että direktiivien saattaminen osaksi kansallista oikeusjärjestystä on viivästynyt asian monimutkaisuuden ja niiden keskustelujen vuoksi, joita on käyty lainsäädäntömenettelyä edeltävän lausuntomenettelyn aikana lakiehdotuksista, jotka koskevat direktiivien saattamista osaksi kansallista oikeusjärjestystä.

8 Luxemburgin suurherttuakunta toteaa lisäksi, että asian käsittely kansanedustuslaitoksessa on lähes loppuun saatettu. Conseil d'Etat on antanut 26.9.1995 lausuntonsa lakiehdotuksista ja kansanedustuslaitoksen geeniasioita käsittelevä erityisvaliokunta aloitti ehdotusten käsittelyn lokakuun puolivälissä. Tämän valiokunnan keskusteluista käy ilmi, että lakiehdotuksista vallitsee periaatteessa yksimielisyys. Valiokunnan pitäisi siten saada työnsä päätökseen vuoden 1996 alussa, minkä vuoksi lakiehdotuksista voidaan äänestää tätä seuraavien kuukausien aikana. Siten jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättäminen loppuu lähitulevaisuudessa, minkä vuoksi tämä oikeudenkäynti jää vaille kohdetta.

9 Tämän osalta riittää, kun muistutetaan, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan jäsenvaltio ei voi sisäisen oikeusjärjestyksensä oikeussääntöihin, toimintatapoihin tai oloihin vetoamalla perustella sitä, miksi se ei ole noudattanut direktiivissä säädettyjä velvoitteita ja määräaikoja (ks. erityisesti asia C-253/95, komissio vastaan Saksa, tuomio 2.5.1996, 12 kohta, Kok. 1996, s. I-2423).

10 Koska direktiivejä ei ole saatettu asetetuissa määräajoissa osaksi kansallista oikeusjärjestystä, on katsottava, että komission tätä koskeva kanne on perusteltu.

11 Tästä syystä on todettava, että koska Luxemburgin suurherttuakunta ei ole antanut asetetuissa määräajoissa direktiivin 90/219/ETY ja direktiivin 90/220/ETY noudattamisen edellyttämiä lakeja, asetuksia ja hallinnollisia määräyksiä, se ei ole noudattanut sille kyseisten direktiivien 22 ja 23 artiklan mukaan kuuluvia velvoitteita.

Oikeudenkäyntikulut

12 Yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 69 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Komissio on vaatinut Luxemburgin suurherttuakunnan velvoittamista korvaamaan oikeudenkäyntikulut. Koska Luxemburgin suurherttuakunta on hävinnyt vaatimuksensa, se on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (viides jaosto)

on antanut seuraavan tuomiolauselman:

1) Koska Luxemburgin suurherttuakunta ei ole antanut asetetuissa määräajoissa geneettisesti muunnettujen mikro-organismien käytöstä suljetuissa oloissa 23 päivänä huhtikuuta 1990 annetun neuvoston direktiivin 90/219/ETY ja geneettisesti muunnettujen organismien tarkoituksellisesta levittämisestä ympäristöön 23 päivänä huhtikuuta 1990 annetun neuvoston direktiivin 90/220/ETY noudattamisen edellyttämiä lakeja, asetuksia ja hallinnollisia määräyksiä, se ei ole noudattanut sille ensiksi mainitun direktiivin 22 artiklan ja toiseksi mainitun direktiivin 23 artiklan mukaan kuuluvia velvoitteita.

2) Luxemburgin suurherttuakunta velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Moitinho de Almeida Sevón Gulmann

Edward Wathelet

Julistettiin Luxemburgissa 17 päivänä lokakuuta 1996.

R. Grass

kirjaaja

J. C. Moitinho de Almeida

viidennen jaoston puheenjohtaja